

AVROTROS VRIJDAG CONCERT

vrijdag 21 mei 2021, 20.15 uur
TivoliVredenburg, Utrecht

NOORD NEDERLANDS ORKEST

SPEELT BRAHMS EN BEETHOVEN

Noord Nederlands Orkest

Tianyi Lu, dirigent *
Stephen Waarts viool
Alexey Stadler cello

Johannes Brahms 1833-1897

Concert in a voor viool, cello en orkest opus 102 1887

Allegro
Andante
Vivace non troppo

Ludwig van Beethoven 1770-1827

Symfonie nr.7 in A opus 92 1811-1812

Poco sostenuto-Vivace
Allegretto
Presto-Assai meno presto
Allegro con brio

* De dirigente Tianyi Lu vervangt in dit concert Nodoka Okisawa, die vanwege ziekte moest afzeggen.

Dit concert wordt vanaf 20.00 uur rechtstreeks uitgezonden via NPO Radio4.
Presentatie: Leonard Evers.

Dit is een uitgesteld concert, op 29 januari kon het NNO niet optreden in het AVROTROS Vrijdagconcert vanwege de coronamaatregelen

STEUN KLASSIEKE MUZIEK

AVROTROS

Houdt u, net als wij, van klassieke muziek? Word dan lid van AVROTROS Klassiek en steun klassieke muziek en jong talent in Nederland.

In talenttraject *AVROTROS Klassiek presenteert!* bieden wij jonge getalenteerde musici een podium op NPO Radio 4 en nemen zij hun debuut-cd op. Als lid van AVROTROS Klassiek steunt u dit traject en krijgt u drie keer per jaar de debuut-cd's, inclusief magazine, thuisgestuurd.

Helpt u voor € 7,50 per jaar ook mee? Aanmelden kan via avrotros.nl/wordklassieklid of stuur de bon naar: AVROTROS Klassiek, Antwoordnummer 28800, 1200 VX Hilversum (postzegel niet nodig). U krijgt binnen twee weken de laatste editie van het magazine en de debuut-cd in de brievenbus.

3X PER JAAR
de debuut-cd's,
inclusief magazine!

Naam

M/V

Adres

Postcode

Woonplaats

Geboortedatum

E-mailadres

Telefoonnummer

IBAN

N L

0

Ja, ik word lid. Hierbij machtig ik AVROTROS Handtekening om de contributie van € 7,50 per jaar van mijn bankrekeningnummer af te laten schrijven. Dit lidmaatschap geldt tot wederopzegging.

NOORD NEDERLANDS ORKEST

SPEELT BRAHMS EN BEETHOVEN

Verzoening van een vriendschap

Johannes Brahms was een romanticus, maar niet van de flamboyante soort. Anders dan zijn tijdgenoot en mentor Robert Schumann schreef hij geen muzikale zelfportretten. Evenmin was hij een Liszt-achtig podiumbeest, en al helemaal geen Wagneriaan die alle kunstvormen wilde samenproppen in één mega-ervaring. Hij was eerder een nuchtere ambachtsman, hechtend aan klassieke genres als symfonieën en soloconcerten. Hij stond midden in de maatschappij; het grootste drama van zijn leven was niet zijn onbeantwoorde liefde voor de vrouw van zijn mentor Robert Schumann, maar het mislopen van een dirigentschap in zijn geboortestad Hamburg.

In Brahms' muziek wordt romantisch temperament dan ook getemperd door klassieke afstandelijkheid. Het duidelijkst hoor je dat in zijn concertante stukken: die klinken als gepassioneerde, maar beheerste dialogen tussen solist en orkest. En in het *Dubbelconcert* zijn er zelfs drie gesprekspartners.

In dit late werk getuigt Brahms wederom volop van zijn liefde voor de traditie. Dubbelconcerten dateren al uit de Barok, en qua vormopbouw blijft het werk trouw aan de klassieke vorm die door Haydn, Mozart en Beethoven was uitgebeeld. Tegelijkertijd zwelgt hij in de stilistische vrijheden die de negentiende eeuw bood.

Concert, symfonie en kamermuziek zijn in één werk gecombineerd - drie genres, dus, die meestal gescheiden afdelingen vormden. Het stuk is ook een fraai voorbeeld van Brahms' fascinatie voor het *hoe* van de noten: de expressie volgt uit de manier waarop hij de klankverhoudingen bepaalt, en niet uit het humeur waarin hij de noten op papier zette.

Concert, symfonie en kamermuziek zijn in één werk gecombineerd - drie genres, dus, die meestal gescheiden afdelingen vormden.

Zo kon het gebeuren dat de criticus Eduard Hanslick, een groot voorstander van direct aansprekende, gevoelige muziek, dit concert meer als materiaalonderzoek dan als een geslaagd kunstwerk beschouwde: "Het komt op mij over als het resultaat van een sterk combinatievermogen, maar niet als de onweerstaanbare vrucht van scheppende fantasie." Strenge schoolmeesterpraat. Brahms was zeker geen ziellose notenprocessor. Met dit werk refereerde hij subtiel aan twee vriendschappen die van

MEER KLASSIEK BIJ AVROTROS

Met acht programma's op NPO Radio 4, goed bezochte concertseries op vrijdagavond en zondagochtend, tv programma's als Maestro en het Prinsengrachtconcert en boeiende podcasts, is AVROTROS de meest klassieke omroep van Nederland.

Klassieke podcasts

Lekker luisteren naar verhalen over klassieke muziek? Kies dan een podcast uit de grote collectie klassieke podcasts van AVROTROS.

Bijvoorbeeld **'Gustav Mahler...**

Aangenaam!' waarin AVROTROS presentator Hans van den Boom vertelt over zijn liefde voor het werk van Mahler en de bijzondere band tussen Mahler en Amsterdam.

Of de **Oude Muziek Podcast** waarin Ab Nieuwdorp een tijdreis maakt van de Barok, terug in de tijd naar de Renaissance en de Middeleeuwen. Hij spreekt ook specialisten in de oude muziek, onder wie Bach-expert Ton Koopman, barok-expert Jos van Veldhoven en blokfluitiste Lucie Horsch.

En vergeet ook niet te luisteren naar **Klassieke Mysteries**, waarin Rebecca van der Weijde en Ab Nieuwdorp op zoek gaan naar de intrigerende en spannende verhalen rondom het leven en vooral de dood van klassieke componisten.

Deze en alle andere klassieke podcasts van AVROTROS zijn te beluisteren via de website van NPO Radio 4, Apple Podcast, Spotify of de RSS-feed.

Meer info: www.nporadio4.nl/podcasts

Meer informatie over uitzendingen, concerten en ledenaanbiedingen:

► www.avrotros.nl/klassiek

grote invloed op zijn carrière waren geweest. Het bevat een aantal versluisde Schumann-citaten: een eerbetoon aan zijn ontdekker van weleer, en tevens saluutjes aan diens inmiddels bejaarde echtgenote Clara. Maar bovenal diende het *Dubbelconcert* om zijn vertroebelde contact met de violist Joseph Joachim te herstellen. Drie jaar eerder had deze Hongaarse ster, voor wie Brahms eerder zijn *Vioolconcert* componeerde, zijn huwelijk zien stranden op onbewezen overspel van zijn echtgenote. Brahms vond Joachims argwaan volkomen misplaatst, en het meningsverschil dreef de voormalige vrienden uiteen. Met een dubbelconcert kon Brahms tegelijkertijd voldoen aan een opdracht van cellist Robert Hausmann - die had herhaaldelijk om een concert gevraagd - en Joachim de hand reiken; die kon het moeilijk afslaan, gezien Hausmanns betrokkenheid.

Schrijven voor instrumenten die je zelf niet beheerst vergt een zeker lef, ook van een doorgewinterde componist als Brahms. Stukken voor orkest en voor piano gingen hem gemakkelijk af, maar met het schrijven voor strijkinstrumenten begaf hij zich buiten zijn comfort zone - helemaal nu Joachim hem niet meer van advies kon dienen, zoals bij het *Vioolconcert*. Het resultaat bevat zowel verrassende als vertrouwde elementen. Naast het verwachte 'pingpongen' laat Brahms de twee solisten verrassend genoeg vaak tegelijkertijd in parallelle bewegingen spelen, wat een wonderlijk klankbeeld oplevert. Anderzijds bleef Brahms trouw aan de traditionele driedelige concertvorm - een lied-achtig middendeel geflankeerd door twee energieke delen - en de typische 'stotterende' triolenritmiek die al decennia zijn visitekaartje was.

Michiel Cleij

Overwinningsmuziek?

Op 8 en 12 december 1813 vonden in Wenen twee liefdadigheidsconcerten plaats waarin Ludwig van Beethoven enkele nieuwe orkestwerken dirigeerde. In de herfst van dat jaar hadden de Oostenrijkse en Beierse legers in de beslissende slag bij Hanau de Franse troepen verslagen en werd daarmee een lang verwacht begin ingeluid van het einde van de Napoleonische oorlogen. Het was een vreselijk bloedige strijd geweest, met aan beide zijden vele slachtoffers. De opbrengsten van de twee concerten gingen naar de weduwen en wezen van de gevallen Oostenrijkse soldaten. Het is niet vreemd dat in de euforie van dat moment, de Oostenrijkse zege over de Fransen, Beethovens werken bij het publiek als overwinningsmuziek in de oren klonk.

Op een van de werken, de *Symfonie nr. 7*, past die omschrijving wel. Want het is een symfonie met een positief, optimistisch, soms zelfs jubelend geluid. Door alle delen klopt een gedreven ritmische puls. Zelfs in het deel in mineur, het tweede deel in a-klein, dat toch een echte treurmars is, blijft diezelfde veerkracht bewaard. Niet voor niets schreef Beethoven hier 'Allegretto' voor en niet een of ander langzaam tempo, zoals in de werkelijk tragische treurmars uit de *Eroica* (Derde symfonie). Volgens een criticus, die beide eerste uitvoeringen recenseerde in de *Allgemeine Musikalische Zeitung*, eiste het enthousiaste publiek een herhaling van dit deel en waren zowel kenners als liefhebbers verrukt van deze symfonie. Het na de oorlog opgeluchte Weense publiek heeft zich in zijn euforie kennelijk niet gestoord aan alle grensverleggende weerbarstigheid in dit werk. Want een volkomen verbijsterde Carl Maria von Weber verklaarde later, dat wie dit werk schreef, rijp was voor het gekkenhuis.

Clemens Romijn

Noord-Nederlands Orkest

UITVOERENDEN

Tianyi Lu, dirigent

- Tianyi Lu was tot 2019 assistent-dirigent bij het Melbourne Symphony Orchestra, Dudamel Fellow bij het Los Angeles Philharmonic Orchestra en is momenteel chef-dirigent van de St. Woolos Sinfonia in Gwent, Wales
- onlangs gaf ze onder andere concerten met het Hallé Orchestra, het Los Angeles Philharmonic Orchestra en het Dallas Opera Orchestra
- Tianyi Lu begon haar directiestudie bij Uwe Grodd en Karen Grylls aan de University of Auckland
- ze vervolgde haar studie bij John Hopkins aan de University of Melbourne
- aan het Royal Welsh College of Music and Drama, waar ze studeerde bij David Jones, verkreeg ze cum laude haar master in orkest-directie in 2015
- in 2014 werd ze door musici van de Berliner Philharmoniker en andere Duitse orkesten geselecteerd als finalist tijdens de twaalfde Interaktion Dirigentenwerkstatt des Kritischen Orchesters
- tijdens masterclasses en als assistent werkte Tianyi Lu met onder meer Gustavo Dudamel, Mark Elder, Andrew Davis en het Melbourne Symphony Orchestra, Bernard Haitink en de Lucerne Festival Strings, Thomas Søndergård en Xian Zhang en het BBC National Orchestra of Wales en het Gulbenkian Orchestra onder Carlo Rizzi
- momenteel is Tianyi Lu Conductor-in-Residence bij het Symfonieorkest van Stavanger in Noorwegen en Female-Conductor-in-Residence bij de Welsh National Opera
- onlangs dirigeerde zij het Royal Scottish National Orchestra, het Turku Philharmonic Orchestra, Phion Orkest, Västerås Sinfonietta, Lapland Chamber Orchestra, Seattle Symphony en Dunedin Symphony Orchestra
- in 2020 won Tianyi Lu de eerste prijs op de Sir Georg Solti International Conductors' Competition in Frankfurt, en ook de eerste prijs op de 11e editie van de International Conducting Competition Guido Cantelli in Novara en Turijn, Italië, als ook de Teatro Regio Torino Orchestra Award
- Tianyi Lu werd geboren in Sjanghai en verhuisde met haar familie naar Nieuw-Zeeland

Tianyi Lu

Stephen Waarts, viool

- de Nederlands-Amerikaanse violist Stephen Waarts studeerde af bij Aaron Rosand aan het Curtis Institute of Music in Philadelphia
- hij studeerde verder bij Mihaela Martin aan de Kronberg Academy
- hij won in 2014 de Yehudi Menuhin International Competition for Young Violinists en viel een jaar later meervoudig in de prijzen tijdens het Koningin Elisabeth Concours in Brussel
- hij ontving de Avery Fisher Career Grant en de solistenprijs van het Mecklenburg-Vorpommern Festival
- als solist debuteerde hij recentelijk bij onder meer de Münchner Symphoniker, het hr-Sinfonieorchester en de Kansas City Symphony
- in New York maakte hij zijn debuut met het Orchestra of St. Luke's
- daarnaast treedt Stephen Waarts graag op als kamermusicus
- hij vormt een strijktrio met Georgy Kovalev en Ella van Poucke
- met pianist Gabriele Carcano maakte hij in 2018 zijn eerste cd met werken van Schumann en Bartók
- in 2020 kwam zijn cd uit met Hindemiths *Kammermusik nr. 4* met Christoph Eschenbach, de Kronberg Academy Solisten en het Schleswig-Holstein Festival Orchestra
- hij debuteerde in de Wigmore Hall in Londen met pianist Gabriele Carcano, keerde terug naar het Auditorium du Louvre in Parijs met een solorecital met Paganini, Bach en Ysaÿe, en trad op in recitals en kamerconcerten in onder meer Carnegie Hall in New York
- Stephen Waarts keerde vorig jaar terug naar het Krzyżowa-Music Festival en geeft dit seizoen recitals in Keulen, Berlijn, Amsterdam en elders in Europa

Alexey Stadler, cello

- Alexey Stadler is winnaar van de Tonali Grand Prix in Hamburg
- hij baarde opzien tijdens zijn BBC Proms-debuut met het *Celloconcert nr. 1* van Sjostakovitsj onder leiding van Vasily Petrenko
- verder debuteerde hij bij onder meer bij het Ulster Orchestra met Elim Chan, het Deutsches Symphonie-Orchester Berlin met

Tugan Sokhiev, San Francisco Symphony met Vladimir Ashkenazy en Tokyo Metropolitan Symphony met Michael Sanderling

- kamermuziek speelde hij met Janine Jansen, Vadim Repin, Christian Tetzlaff, Igor Levit, Alice Sara Ott, Lukáš Vondráček, het Ebène Kwartet en het Szymanowski Kwartet
- Alexey Stadler trad onder meer op tijdens festivals in Stavanger, St. Petersburg, Gstaad, Schleswig-Holstein, Heidelberger en Mecklenburg-Vorpommern
- hij treedt op met het Mariinsky Orchestra, BBC National Orchestra of Wales, Münchner Symphoniker, Irish Chamber Orchestra, Riga Sinfonietta, Nordic Symphony Orchestra, Orchestra della Svizzera Italiana en het Royal Liverpool Philharmonic Orchestra
- en met dirigenten als Dmitri Kitajenko, Robert Trevino, Valery Gergiev en Marek Janowski
- Alexey Stadler, geboren in een familie van musici, begon op vierjarige leeftijd cello te spelen
- hij studeerde bij Alexey Lazko en aan het Conservatorium van St. Petersburg
- en vervolgens bij Wolfgang Emanuel Schmidt aan de Hochschule für Musik Franz Liszt in Weimar
- Alexey Stadler speelt op een violoncello van David Tecchler uit 1715

Noord Nederlands Orkest

- Het Noord Nederlands Orkest (NNO) in Groningen is een Nederlands symfonieorkest. Het ontstond in 1989 uit een fusie van het Noordelijk Filharmonisch Orkest (NFO) in Groningen en het sinds 1950 bestaande Frysk Orkest in Leeuwarden, maar de geschiedenis van het orkest gaat meer dan 150 jaar terug
- Het NNO brengt symfonische muziek naar de drie Noordelijke provincies, met zo'n 120 concerten per seizoen: in concertzalen, in de openlucht, tijdens festivals en voor scholen
- Het NNO bestaat uit zo'n 75 vaste orkestleden van verschillende nationaliteiten. Het orkest biedt ook ruimte aan jong talent en heeft de afgelopen jaren veel jonge musici mogen verwelkomen
- Vanaf concertseizoen 2015/2016 is Antony Hermus vaste gastdirigent bij het orkest. Stefan Asbury is honorair dirigent en Michel Tabachnik is emeritus dirigent
- Vooraanstaande dirigenten als Viktor Liberman, Jean Fournet, Han-Na Chang, Stefan Vladar, Alexander Vedernikov en Susanna Mälkki stonden bij het NNO op de bok
- Het NNO werkte met solisten als Diana Damrau, Piotr Beczala, Eva-Maria Westbroek, Vadim Repin, Louis Lortie, Shlomo Mintz, Alexander Gavrylyuk en Gautier Capuçon
- Het orkest besteedt ook aandacht aan hedendaagse componisten. Zo kwamen Terry Riley, Arvo Pärt, Philip Glass, Laurie Anderson en Steve Vai naar Groningen voor de uitvoering van hun muziek

► nno.nu

BEZETTING

Noord Nederlands Orkest

Eerste viool

Eeva Koskinen
Cordelia Paw
Sergei Bolotny
Anna Britala
Anita Jongerman
Gijs Philip van Schaik
Muriël van Hemel
Sergio Aparicio
Rodríguez
Raphaella Engels-
berg
Coleman Willis

Tweede viool

Annet J.C. Verboom
Hugo Berreni
Marette Haaxman
Xenia Gogu
Dorit Köpping
Frieda Hoekstra
Michiel Klep
Yu Li
Altviool
Roeland Jagers
Martin Manak
Regina Strodthoff
Kristin Stets
Ulrike Adam
Rachael Yates

Cello

Florent Maigrot
Kate Harris
Corine 't Hoen
Renée Timmer
Contrabas
Veit Peter Schüssler
George Weghorst
Finne van deMaar

Fluit

Francesco Gatti
Pepijn van Doesburg
Hobo
Arco van Zon
Nadine Bults

Klarinet

Joost van Rheeden
Arno Rockler
Fagot
Marije van de Ende
Marijke Zijlstra
Hoorn
Hanna Guirten
Eric Aikema
Henk Hendrikx
Wim van den Haak
Trompet
Manuel Davila Ares
Jan Vermaning
Pauken
Mihaly Kaszas

AVROTROS VRIJDAG CONCERT

DÉ KLASSIEKE START
VAN JE WEEKEND

▶ www.avrotrosvrijdagconcert.nl

 AVROTROSVrijdagconcert

 @vrijdagconcert

 vrijdagconcert.avrotros

 AVROTROSVrijdagconcert

VOLGENDE CONCERTEN

vrijdag 28 mei 2021 20.15 uur
(webcast-live)
TivoliVredenburg Grote Zaal

Noa & Friends

Noa Wildschut viool
Charlotte Spruit viool
Take Konoe altviool
Dana Zemtsov altviool
Alex Warenberg cello
Anton Spronk cello
Jan Pieter Koch regie

JacobTV Hexagram of the Heavens voor
strijksextet (wereldpremière, opdracht-
werk AVROTROS Vrijdagconcert)

Dvořák Terzetto

Tsjaikovski Souvenir de Florence

vrijdag 11 juni 2021, 20.15 uur
TivoliVredenburg Utrecht

Mahlers Rückert-Lieder

Radio Filharmonisch Orkest
Markus Stenz dirigent
Sophie Harmsen mezzosopraan

Berg/Verbey Lyrische Suite nrs 1,5 en 6
Mahler Rückert-Lieder
Schumann Tweede Symfonie

Nieuw seizoen Vrijdagconcert

Op zaterdag 1 mei is de kaartverkoop voor het nieuwe seizoen van het AVROTROS Vrijdagconcert gestart. Kijk op
▶ tivolivredenburg.nl/avrotrosvrijdagconcert en maak uw keuze.